

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta diaarinumero 61/2019

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen ja muistutuksien tiivistelmä ja kaavan laatijan vastineet

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan kaavaehdotus oli julkisesti nähtävänä 1.9.-1.10.2021. Kaavaehdotuksesta saatiin lausuntoja 19 kpl ja muistutuksia 8 kpl. Lausunnoista kolmessa (3) vastustettiin purkua Saimaaseen. Muistutuksista viidessä (5) vastustettiin jätevedenpuhdistamon sijoittamista Hyväristönmäkeen ja kolmessa (3) vastustettiin purkua Saimaaseen.

Vaihemaakuntakaava mahdollistaa maakunnallisesti merkittävälle jätevedenpuhdistamolle kaksi vaihtoehtoista sijoituspaikkaa tulevaisuutta varten. Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Alla on tiivistelmä lausunnoista ja muistutuksista, sekä kaavan laatijan vastineet.

Saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella ei tehdä kaavakarttaan, eikä kaavamääräyksiin muutoksia.

Lausunnot

1. Etelä-Karjalan maaseututoimi

Tiivistelmä lausunnosta: Ei lausuttavaa.

2. Etelä-Karjalan museo

Tiivistelmä lausunnosta: Suunnittelun edetessä on hyvä käynnistää arkeologiset maastonselvitykset. Arkeologiset selvitykset tulevat ajankohtaisiksi suunnittelun myöhemmässä vaiheessa tarkemmilla kaavatasoilla.

Kaavan laatijan vastine: Kuntakaavoituksen yhteydessä laaditaan arkeologinen selvitys.

3. Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Tiivistelmä lausunnosta: Ei huomautettavaa.

4. Etelä-Savon maakuntaliitto

Tiivistelmä lausunnosta: Ei lausuttavaa.

5. Imatran kaupunki

Tiivistelmä lausunnosta: Imatran kaupunki toteaa, että jäteveden puhdistamon sijoittaminen Hyväristönmäkeen tai Toikansuolle mahdollistaisi puhdistetun jäteveden purun nykyiseen purkupaikkaan Rakkolanjokeen. Tämä olisi Saimaan ja Vuoksen vedenlaadun ja virkistyskäytön kannalta parempi vaihtoehto kuin Kukkuroinmäen vaihtoehdossa toteutuva purkupaikka Saimaalla Joutsenon edustalla. Purkupaikasta riippumatta uuden jätevedenpuhdistamon puhdistustehokkuuden tulee olla mahdollisimman hyvä vesistövaikutusten minimoimiseksi.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi, että Imatran kaupungin lausunnon mukaan Rakkolanjoki olisi parempi purkupaikka kuin Saimaa.

6. Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Tiivistelmä lausunnosta: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Ei huomautettavaa.

7. Kymenlaakson liitto

Tiivistelmä lausunnosta: Ei huomautettavaa.

8. Lappeenrannan Energia Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy

Tiivistelmä lausunnosta: Lappeenrannan Energia Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy pitää realistisena sitä, että joko Hyväristönmäki, Toikansuo tai Kukkuroinmäki ovat jatkossa ne mahdolliset sijoituspaikkavaihtoehdot uudelle puhdistamolle, eikä siten katso enää välttämättömänä pitää muita aiemmin esillä olleita paikkavaihtoehtoja mukana vaihemaakuntakaavassa.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

9. Lappeenrannan kaupungin kaupunginhallitus

Tiivistelmä lausunnosta: Kaupunginhallitus päättää saattaa kaupunkikehityslautakunnan, ympäristölautakunnan, Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen, Etelä-Karjalan museon ja Etelä-Karjalan maaseututoimen lausunnot tiedoksi Etelä-Karjalan liitolle. Kaupunginhallituksella ei ole täydennettävää lausuntoon.

10. Lappeenrannan kaupungin kaupunkikehityslautakunta

Tiivistelmä lausunnosta: Elinvoima ja kaupunkikehitys toimiala pitää edelleen ensiarvoisen tärkeänä, että vaihemaakuntakaava etenee hyväksymiskäsittelyyn ripeästi ja mahdollistaa puhdistamohankkeen jatkosuunnittelun ja kuntakaavoituksen eteenpäin viemisen, vaikka Hyväristönmäen ympäristölupaan ei ole saatu ratkaisua oikeuden

käsittelyissä.

Kaavan laatijan vastine: Vaihemaakuntakaava viedään hyväksymiskäsittelyyn viivytyksettä.

11. Lappeenrannan kaupungin ympäristölautakunta

Tiivistelmä lausunnosta: Maakuntakaavalla on tärkeää mahdollistaa suunnittelun jatkaminen valittujen vaihtoehtojen sijaintipaikoilla. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehtojen vaikutusten arviointi on tehty riittävän laajasti. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että ympäristön ja erityisesti vesiensuojelun kannalta puhdistamohankkeen sujuva eteneminen olisi tärkeää. Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa on arvioitu kaavan vaikutuksia ihmisten elinympäristöön ja terveyteen terveydensuojeluviranomaisen näkemysten mukaan riittävästi. Terveydensuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että vaihemaakuntakaava etenee ja mahdollistaa puhdistamohankkeen jatkosuunnittelun.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

12. Lemin kunta

Tiivistelmä lausunnosta: Lemin kunta pitää hyvänä ratkaisuna, että nykyisessä kaavaehdotuksessa puhdistamon sijoituspaikkojen lukumäärää on saatu karsittua. Kunta pitää valitettavana, että kaavoitushanke on viivästynyt.

Kaavan laatijan vastine: Vaihemaakuntakaava viedään hyväksymiskäsittelyyn viivytyksettä.

13. Luumäen kunta

Tiivistelmä lausunnosta: Ei huomautettavaa.

14. Metsäkeskus

Tiivistelmä lausunnosta: Kaavaehdotuksessa esitettyjen vaihtoehtojen vaikutukset metsätalouteen jäävät vähäisiksi, kuten kaavaehdotuksen vaikutusten arvioinnissa todetaan. Ei lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

15. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Tiivistelmä lausunnosta: Maakuntakaavaehdotus on ansiokkaasti laadittu, eikä siihen ole huomautettavaa.

16. Museovirasto

Tiivistelmä lausunnosta: Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan on kaavahankkeessa tunnistettu. Puhdistamovaihtoehdot eivät sijoitu yksittäisen

rakennetun kulttuuriympäristön tai nykyisen selvitystilanteen mukaisten arkeologisten kohteiden vaikutusalueelle. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen suunnitelmääräys sisältää asianmukaisesti maiseman vaalimisen. Myös suunnittelualueita koskeva arkeologisen kulttuuriperinnön selvitystarve on otettu huomioon suunnitelmääräyksessä. Kaavaehdotus on laadittu kulttuuriympäristöä koskevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen kannalta asianmukaisesti.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

17. Savitaipaleen kunta

Tiivistelmä lausunnosta: Savitaipaleen kunta pitää hyvänä ratkaisuna, että nykyisessä kaavaehdotuksessa vaihtoehtoisten puhdistamopaikkojen lukumäärää on saatu karsittua huomattavasti. Kunta pitää valitettavana, että Korkein hallinto-oikeus ei saanut tehtyä lopullista päätöstä Hyväristönmäen ympäristöluvasta. Koko hanke on pitkittynyt tarpeettoman pitkään ja sen takia kuormituksia Rakkolanjokeen ei saatu vähennettyä. Savitaipaleen kunta vastustaa edelleen Saimaata puhdistamon purkuvesien sijoituspaikkana.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi ja huomioitavaksi osana jatkosuunnittelua.

18. Taipalsaaren kunta

Tiivistelmä lausunnosta: Taipalsaaren kunta pitää hyvänä ratkaisuna, että nykyisessä kaavaehdotuksessa vaihtoehtoisten puhdistamopaikkojen lukumäärää on saatu karsittua huomattavasti. Kunta pitää valitettavana, että Korkein hallinto-oikeus ei saanut tehtyä lopullista päätöstä Hyväristönmäen ympäristöluvasta. Koko hanke on pitkittynyt tarpeettoman pitkään ja sen takia kuormituksia Rakkolanjokeen ei saatu vähennettyä. Taipalsaaren kunta vastustaa edelleen Saimaata puhdistamon purkuvesien sijoituspaikkana.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi ja huomioitavaksi osana jatkosuunnittelua.

19. Ympäristöministeriö

Tiivistelmä lausunnosta: Ympäristöministeriö katsoo, että aiemman maakuntakaavan ehdotuksen kuuden sijaintipaikan sijaan kahden toteuttamiskelpoisen vaihtoehdon esittäminen kaavassa on perusteltua. Ympäristöministeriö katsoo, että Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenrantaa koskevassa ehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat.

Kaavan laatijan vastine: Lausunto merkitään tiedoksi.

Muistutukset:

1. Muistutus: Eteläisen alueen alueraati 2021-2025, Meidän Lappeenranta -toiminta

Tiivistelmä muistutuksesta:

Eteläisen alueen asukkaista ne, jotka asuvat lähellä Hyväristönmäkeä, vastustavat Lappeenrannan kaupungin suunnitelmia sijoittaa Hyväristönmäen alueelle uusi jätevedenpuhdistamo.

Alueella on asutusta, joka tulee oleellisesti kärsimään sekä hajuhaitoista että kiinteistön arvoon liittyvistä haitoista. Hyväristönmäen, uudelle jätevedenpuhdistamolle varattu alue, sijoittuisi todellisuudessa muutaman sadan metrin päähän lähimmistä asukkaista.

Alueella on myös maataloudenharjoittajia, joille aiheutuu haittaa toimeentulolle, jos Hyväristönmäelle sijoitettaisiin massiivinen useita kuntia palveleva jätevedenpuhdistamo.

Eteläinen alueraati haluaa korostaa lausunnossaan, ettei ole hyvää maankäyttöä sijoittaa useita jätelaitoksia yhden kaupungin sisälle, kun kaupungissa on jo valmiina yksi iso jäteasema, jossa on 135 hehtaaria alaa. Tuon alueen sisälle voisi olettaa mahtuvan kaikki tarvittavat toimenpiteet koskien jätevedenpuhdistamista.

Alueraati nostaa esiin myös Greenreality -teeman Lappeenrannassa. Lappeenrannan kaupunki tuo esiin, että Greenreality on ekologista ajattelua, tietoa, vastuullisia valintoja ja ennen kaikkea tekoja kestävän huomisen puolesta. Alueraati peräänkuuluttaa näitä arvoja tässäkin asiassa.

Alueraati haluaa nostaa esiin Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta kaavaselostuksessa olevia muutamia faktoja, joilla se perustelee, ettei jätevedenpuhdistamoa tule sijoittaa Hyväristönmäelle, eikä näin ollen ottaa huomioon myöskään Etelä-Karjalan 2.vaihemaakuntakaavan aluesuunnitelmissa. Muistutuksessa on tuotu esiin suoria lainauksia (”-merkki) kaavaselostuksen sivuilta 21-43 liittyen eri jätevedenpuhdistamon paikkavaihtoehtoihin Kukkuroinmäki, Toikansuo ja Hyväristönmäki:

Kukkuroinmäen vaihtoehdon osalta on korostettu, että ”Jätekeskuksen asemakaava on jo olemassa ja jätekeskuksen asemakaavaa on mahdollista tarvittaessa laajentaa. Kukkuroinmäen vaihtoehdossa lietteen kuljetusta autoilla ei enää tarvita, millä on merkittävä positiivinen vaikutus myös ilmastotavoitteisiin. Kukkuroinmäen liikennejärjestelmä toimii. Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdolla on vähäistä vaikutusta alueen maanomistajille, maankäytön yhteisvaikutukset eivät oleellisesti muutu ja vaihtoehdolla on positiivisia vaikutuksia maakunnan elinkeinoelämälle, tukien myös ilmasto-tavoitteita. Kukkuroinmäen vaihtoehdon purkupaikka Suur-Saimaalla Joutsenon edustalla muutokset eivät heikentäisi ekologista tilaluokkaa. Kukkuroinmäki liittyy jo ennestään teollisuuden tai yhdyskuntarakentamisen piirissä oleviin alueisiin.”

Toikansuon vaihtoehdon osalta on korostettu, että ”Maankäytölliset vaikutukset säilyvät ennallaan ja Toikansuon kohde ei muuta elinympäristön tilannetta. Toikansuolla ei todennäköisesti tarvita merkittäviä parannuksia liikennejärjestelmään. Toikansuon

vaihtoehdolla on vähäisiä vaikutuksia alueen maanomistajille tai muille asianosaisille, eikä totuttamisella ole merkittäviä vaikutuksia maiseman, luonnonarvojen tai kulttuuriperinnön vaalimiseen. Toikansuon vaihtoehdolla voi olla positiivisia vaikutuksia maakunnan elinkeinoelämälle. Toikansuon vaihtoehdon purkupaikka Suur-Saimaalla Joutsenon edustalla muutokset eivät heikentäisi ekologista tilaluokkaa. Toikansuon vaihtoehdossa tarvitaan vähiten uutta rakentamisaluetta.”

Hyväristömäen osalta on korostettu, että ”Puhdistamolle ei ole olemassa suoraa liikenneyhteyttä ja uuden tienyhteyden rakentamisesta aiheutuu todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Lisäksi Hyväristömäelle puhdistamon rakentamisesta aiheutuu todennäköisesti liikenne- ja meluvaikutuksia lähiympäristöön. Myös tieyhteyksien rakentaminen aiheuttaa metsämaaston tuhoutumisen tiestön alle jääviltä osuuksilta. Hajuhaitoille altistuvaa pysyvää asutusta on n. 1 kilometrin etäisyydellä. Lietteen jatkokäsittely tapahtuu kuitenkin Kukkuroinmäessä. Rakkolanjoen yläosa sekä Haapajärvi ovat huonossa ekologisessa tilassa. Merkittävästi vähentyväkin kuormitus tulisi vaikeuttamaan näiden vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Lisääntyvä kuormitus vaikeuttaisi edelleen verrattain voimakkaasti kuormitetun vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Hajuhaitoille altistuvia ihmisiä 2 kilometrin säteellä 316 henkilöä. Hyväristömäen puhdistamoalueen lupaprosessi on vaativa ja maankäytölliset muutokset ovat melko suuria.”

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtojen vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta, huomioiden toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat, sekä uusiutumiskykyinen energiahuolto. Lisäksi kaavaselostuksessa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen arviointi, huomioiden jätevedenpuhdistamovaihtoehtojen vaikutukset elinoloihin ja elinympäristöön, vaikutukset maaperään, vesistöihin ja purkuvesistöt, vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnonmonimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin, vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen, sekä liikenteeseen, vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön, vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailukyyn kehittymiseen, sekä muut vaikutukset. Lisäksi vaikutuksia on tutkittu ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa (v. 2014 ja v. 2006). Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehdoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Vaihemaakuntakaavakartalle on merkitty kaksi puhdistamopaikkaa Hyväristömäki ja Kukkuroinmäki, jotka on todettu toteuttamiskelpoisiksi vaihtoehdoiksi jatkosuunnittelua varten. Toikansuon jätevedenpuhdistamon aluevaraus on voimassaolevassa kokonaismaakuntakaavassa. Vaihemaakuntakaava mahdollistaa maakunnallisesti merkittävälle jätevedenpuhdistamolle kaksi vaihtoehtoista sijoituspaikkaa tulevaisuutta varten. Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa

suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

2. Muistutus: Hanhijärven ja lähikylien kyläyhdistys ry

Tiivistelmä muistutuksesta: Kaavaselostuksessa todetaan, että merkittävästi vähentyväkin kuormitus tulisi vaikeuttamaan Rakkolanjoessa hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Purkuvesistöasia on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä palautunut uudelleen Vaasan hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Hyväristömäki jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkana ei toteuta kaavan tavoitteita ja on monien oikeusistuintien päätösten vastainen. Kaavaselostuksessa mainitaan, että kaavatyön tavoitteena otetaan huomioon mahdollisuus toteuttaa Imatra-Lappeenranta yhteinen maakunnallinen jätevedenpuhdistamo. Muistutamme, että tämän tavoitteen toteuttaminen olisi maakunnallisesti kannatettava hanke, mutta tässä vaihemaakuntakaavaehdotuksessa asia jää vain tavoitteena ilmoitettavaksi asiaksi eikä kaavaehdotus valitettavasti ratkaisuilleen ohjaa sen saavuttamista.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtojen vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Kaavaselostuksessa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen arviointi ja lisäksi vaikutuksia on tutkittu ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa (v. 2014 ja v. 2006). Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehtoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Vaihemaakuntakaavakartalle on merkitty kaksi puhdistamopaikkaa Hyväristömäki ja Kukkuroinmäki, jotka on todettu toteuttamiskelpoisiksi vaihtoehtoiksi jatkosuunnittelua varten. Toikansuon jätevedenpuhdistamon aluevaraus on voimassa olevassa kokonaismaakuntakaavassa. Vaihemaakuntakaava mahdollistaa maakunnallisesti merkittävälle jätevedenpuhdistamolle kaksi vaihtoehtoista sijoituspaikkaa tulevaisuutta varten. Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Imatra-Lappeenranta yhteisen jätevedenpuhdistamon osalta voidaan todeta, että asiaa on tutkittu ja selvitetty kaavan valmistelun yhteydessä, mutta maakunnallista laitosta ei ole toteutettavissa taloudellisesti perustellulla tavalla. Lisäksi purku Vuoksen vesistöön ei ole mahdollista, huomioiden Svetogorskin vedenottamo.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

3. Muistutus: Lamposaaren ympäristötoimikunta, 24 allekirjoittajaa

Tiivistelmä muistutuksesta:

Lappeenrannan alueen jätevesiä ei saa purkaa Saimaaseen. YVA-arvio on tehtävä uudelleen. Mikäli Lappeenrannan alueen jätevedet tullaan jatkossa laskemaan Saimaaseen, ei EU:n vesipuidedirektiivin tavoitteisiin päästä koskaan. Päätös jätevesien purkamisesta Saimaaseen vähentäisi huomattavasti Saimaan luontoarvoa ja aiheuttaisi suurta haittaa vesistön virkistyskäytölle. Huolimatta Lappeenrannan kaupungin Green Reality -projektista ja Saimaa Geoparkin UNESCO Global Geopark-statuksesta, vaihemaakuntakaavassa ehdotetaan jätevesien purkupaikaksi Saimaata. Tämä ratkaisu on suuressa ristiriidassa niin Lappeenrannan kaupungin strategian kuin kaupungin hanketoiminnan kanssa. Mielestämme molemmat kaavaluonnoksen taustalla olevat selvitykset (YVA:t 2006 ja 2014) ovat vanhentuneita eivätkä vastaa tämän hetken tarpeisiin. Kaavaluonnoksen tulisi perustua viimeisimpään tutkimukseen (LUT) ja parhaimman mahdollisen uuden tekniikan käyttöön. Ne mahdollistavat jäteveden purkupaikkojen uudelleenharkinnan. YVA on tehtävä uudelleen. Päätös Lappeenrannan tulevasta jätevedenpuhdistamosta ja jätevesien purkupaikasta pitää tehdä lainsäädäntö, luontoarvot ja tulevat sukupolvet huomioiden. Jätevesien käsittelyssä ensisijaisena kriteerinä eivät saa olla taloudelliset perusteet. Saimaata tulee suojella eikä siihen kohdistuvaa jätevesikuormaa saa lisätä enää yhtään.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtojen vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Kaavaselostuksessa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen arviointi ja lisäksi vaikutuksia on tutkittu ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa (v. 2014 ja v. 2006). Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehtoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

4. Muistutus: Henkilö A ja 2605 muuta allekirjoittajaa

Tiivistelmä muistutuksesta:

Kansallisaarteemme Saimaa ei saa olla Lappeenrannan kaupungin jätevesien purkupaikka. Purkupaikka Joutsenon edustalla olisi lähellä Natura-aluetta, Saimaan norpan pesimisaluetta ja Saimaan Virkistysaluesäätiön saaria ja kaikkien käytössä olevia upeita hiekkarantoja. Valitsemalla jätevesien purkupaikaksi eteläinen Saimaan, alueen vesistön tilan hyvä kehitys uhkaa loppua. Ei myöskään voida antaa takeita siitä, että eteläisen Suur-Saimaan veden laatu säilyy tulevaisuudessa hyvänä, jos jätevedet johdetaan sen vaikutuspiiriin. Emme voi tietää, mikä on Saimaan vesistön jätevesikuormituksen sietokyky ja milloin ei enää ole paluuta normaaliin tilanteeseen. Huonoja päätöksiä luonnon osalta emme voi peruuttaa.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtojen vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Kaavaselostuksessa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen arviointi ja lisäksi vaikutuksia on tutkittu ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa (v. 2014 ja v. 2006). Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehtoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

5. Muistutus: Henkilö B

Tiivistelmä muistutuksesta:

Teknis-taloudelliset ratkaisut tulisi olla kaavaesityksessä mukana, koska ne vaikuttavat olennaisesti sijoituspaikan valintaan. On valitettavaa, että kaavoittajilla ei ole olennaista tietoa kiertotalouden kokonaiskuvasta Kukkuroinmäellä, sillä tällä asialla on suuri merkitys paikkaa valittaessa. Puhdistamon mahdollisia häiriötilanteita varten on tarpeen varautua riittävästi. Rakentaa esimerkiksi riittävän suuret varoaltat ja puhdistetulle vedelle lampialue. Tähän Kukkuroinmäki tarjoaa parhaat mahdollisuudet kustannustehokkaasti. Kaava-aineistoihin tulee lisätä Hyväristönmäkeä koskevat oikeuden päätökset, joiden pohjalta Hyväristönmäkeä ei voida pitää 2. vaihemaakuntakaavan vaihtoehtoisena jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkana. Kukkuroinmäen vaihtoehto ei vaikeuta kaavojen toteutumista, sen etuna on jätekeskuksen asemakaavan laajentaminen ja yli 100 ha vapaa alue, lietteen kuljetusta ei enää tarvita, se mahdollistaa jäteveden käsittelyn ja jätehuollon yhdistämisen kokonaisuudeksi samalle alueelle, sillä on positiivisia vaikutuksia maakunnan elinkeinoelämälle, se edistää uusiutumiskykyistä energiahuollon tavoitetta, alueella on valmiina tarvittava infrastruktuuri ja alue sijoittuu maakaasuverkoston lähituntumaan. Kukkuroinmäen vaihtoehto on vahvasti yhtenevä myös Lappeenrannan kaupungin strategian kanssa. Kukkuroinmäen vaihtoehdossa esiin tuotu raskaan liikenteen moninkertaistuminen on liioiteltu ja virheellinen näkemys. Biokaasulaitos on jo rakennettu Kukkuroinmäkeen, mikä tukee vahvasti puhdistamon sijoituspaikkaa sinne. Lietteenkäsittelystä toteutuvat hajuhaitat ovat uhka kaupungin uskottavuudelle suhteessa asukkaisiin. Biokaasun jalostaminen, tuotettu kaukolämpö ja tuotettu sähköenergia ovat linjassa Green Reality -tavoitteiden kanssa ja nämä seikat voidaan parhaiten hyödyntää Kukkuroinmäki-vaihtoehdossa. Kukkuroinmäen kehittämisestä on syytä tehdä suunnitelma.

Puhdistusprosessin valinnassa tulee ottaa tulevaisuuden haasteet huomioon proaktiivisesti, koska virheellinen investointi on turha ja hukkaan heitettyä rahaa. Lisäksi tulee hyödyntää LUT-yliopiston tietotaitoa.

Kaavan laatijan vastine:

Teknis-taloudellisia vaikutuksia ja Kukkuroinmäen vaihtoehdon kiertotalouden

kokonaiskuvaa selvitetään tarkemmin yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehdoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

6. Muistutus: Henkilöt C, D ja E

Tiivistelmä muistutuksesta:

Jätevedenpuhdistamo pitää sijoittaa niin, ettei puhdistettujen jätevesien purkupaikka ole Saimaa, vaan Rakkolanjoki. Toikansuon jätevedenpuhdistamo on mahdollista kunnostaa ja uudelleenrakentaa kustannustehokkaasti ja tämä on ensisijainen ehdotuksemme jätevedenpuhdistamon sijaintipaikaksi. Rakkolanjoelle on tehtävä kunnostussuunnitelma, koska muut toimijat ja alueen asukkaat ovat olleet haluttomia toteuttamaan Rakkolanjoen kunnostusta ja kalakannan elvyttämistä. Perusteluna Toikansuolle on se, että sen haitat ovat alueen asukkailla yleisessä tiedossa ja Hyväristömäen vaihtoehdosta on valittu. Hyväristömäen vaihtoehto vaikuttaa asukkaiden kulttuuri- ja luontoympäristöön, sekä alentaa kiinteistöjen, tonttien ja tilojen arvoa. Puhdistetut jätevedet tulee purkaa jatkossakin Rakkolanjokeen, jotta Rakkolanjoki ja Haapajärvi puhdistuisivat runsaamman ja nykyistä puhtaamman virtaavan veden vaikutuksesta, koska muutoin joki ja järvi uhkaavat rehevöityä entisestään. Kaavaan liittyvät ympäristövaikutusselvitykset ovat vanhentuneita eivätkä vastaa tämän hetken tarpeisiin. Päätös jätevedenpuhdistamosta ja purkupaikasta pitää tehdä lainsäädäntö, luontoarvot sekä tulevat sukupolvet huomioiden. Jätevesien käsittelyssä ensisijaisena kriteerinä eivät saa olla taloudelliset perusteet.

Jätevesiä ei saa purkaa Saimaaseen, koska eteläisen Saimaan herkkä ekosysteemi ei kestä enää yhtään lisää jätevesikuormitusta. Saimaa on kansallisaaressa. Saimaa ei saa olla meidän viemäri. Eteläisen Saimaan saaristoissa kapeikoissa vedenlaatu on yltänyt vain tyydyttävälle tasolle ja viime kesinä alueella on ollut huomattavan paljon sinilevää. Saimaan veden virtaukset muuttavat vuodenaikojen mukaan virtaussuuntaansa. Eteläisellä Saimaalla on useita Natura-alueita ja Unescon Geopark. Suur-Saimaalla vedenlaatu on yltänyt vain tyydyttävälle tasolle. Suur-Saimaa on saimaannorpan, nierien ja järvilohen koti. Etelä-Saimaa on asukkaiden ja mökkiläisten virkistyskäytössä ja tästä syystä koko alueen virkistyskäyttämömahdollisuudet ovat merkittävässä asemassa myös matkailun ja alueen vetovoiman kannalta. Ranta-asukkaat ovat pitäneet huolta omista jätevesistään. Eteläistä Saimaata kuormittavat paperi- ja sellutehtaat ja Kaukaan biovoimalaitos. Tästä johtuen vedenlaatu vaihtelee eteläisellä Saimaalla vuosittain. Saimaan herkkä ekosysteemi ei kestä jätevesikuormituksen kasvua ja puhdistamon häiriötilanteet ovat suuri lisäriskitekijä. Etelä-Karjalan maakuntaohjelman

kehittämistavoitteisiin kuuluu vesistöjen tilan parantaminen ennaltaehkäisevästi.

Jätevedenpuhdistamo pitää suunnitella vuosikymmeniä kestäväksi ja varmatoimiseksi. Jätevedet on puhdistettava mahdollisimman puhtaaksi parhain, olemassa olevin ja kehitteillä olevin puhdistusmenetelmin. Kyse on sijoituksesta hyvinvointiin ja luonnonsuojeluun.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtojen vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Kaavaselostuksessa on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen arviointi ja lisäksi vaikutuksia on tutkittu ympäristövaikutusten arviointiselostuksissa (v. 2014 ja v. 2006).

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetystä vaihtoehdoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava. Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

7. Muistutus: Pro Hyväristönmäki, 32 allekirjoittajaa

Muistutus:

”ET-1 merkintää emme tule hyväksymään Hyväristönmäelle koskaan, mikä on kaiketi tullut kaikille selväksi. Olemme jo 30.9.2019 ja 28.4.2020 mielipide/vastineessa asian tehneet ymmärrettäväksi. Nyt emme ota yksittäisiin asioihin kantaa niiden ristiriitaisuuksien ja sekavaisuuksien vuoksi. Teemme sitten aikanaan valituksen tarpeen mukaan. Muistutamme Kukkuroinmäen asemasta kaavoitettuna ja valituksilta vapaana alueena (ET-1).”

Kaavan laatijan vastine:

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetystä vaihtoehdoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi. Maakuntakaavan selvitykset on toteutettu ja otettu huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

8. Muistutus: Henkilöt F, G , H ja I

Tiivistelmä muistutuksesta:

Jätevedenpuhdistamon sijaintipaikaksi ei pidä valita Hyväristönmäkeä seuraavilla perusteilla. Valittaessa Hyväristönmäki jätevedenpuhdistamon sijaintipaikaksi, merkittävästikin vähenevä kuormitus Rakkolanjoessa tulisi vaikeuttamaan vesistön hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Rakkolanjoen käyttö purkuvesistönä on hylätty useissa oikeusasteissa ja Lappeenrannan kaupunki on veloitettu jo vuonna 1993 etsimään muita jätevesien purkuvaihtoehtoja. Kaavaehdotuksen ratkaisu ei tue eikä ohjaa jätevedenpuhdistuksen järjestämistä annetun veloitteen mukaiseksi. Neitseellistä maastoa raikataan, mikä on hiilijalanjälki. Hyväristönmäen valinta johtaa todennäköisesti pitkään valituskierteeseen. Kaavaehdotus ei ohjaa Imatran ja Lappeenrannan yhteisen maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteutumista. Kukkuroinmäen ratkaisussa toteutuu YVA:n (2014) mukainen jätevedenpuhdistamon sijainnille asettama kriteeri ”jätevedenpuhdistamo ja lietteenkäsittely tulisi sijoittaa samalle alueelle ympäristövaikutusten minimoimiseksi”.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavan vaikutusten arvioinnin perusteella ei ole syytä rajata kaavakartalta pois kumpaakaan kaavaehdotuksessa esitetyistä vaihtoehtoista, vaan maakuntakaavaratkaisu on mahdollistava ja jättää sijaintipaikan päättämisen yksityiskohtaisemman suunnittelun tehtäväksi.

Sijaintipaikkapäätös ja purkuvesistöpäätös tehdään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kuntakaavoituksen yhteydessä.

Vaikutus kaavaan:

Muistutuksen perusteella ei tehdä muutoksia kaavakarttaa, eikä kaavamääräyksiin.

Lisätietoja, kaavan laatija:

Topi Suomalainen
aluesuunnittelupäällikkö
puh. +358 40 358 0975
topi.suomalainen@ekarjala.fi
Etelä-Karjalan liitto